

THIÁ⁰³/₄U MÃ•U CÆ TIM TRÃŠN Bá»†NH NHÃ,N Ä•Ä•I THÃ•O Ä•Æ^{-á}»œNG- NHá»®NG / Cá⁰IN BIá⁰³/₄T

Ä•Ä•ng gÄ•p cá»Ša Thuc Duong
01/03/2011

Thiá⁰¿u máu cÆ_i tim hay còn gá»•i suy má⁰¿ich vành là khái niá»†m Ä'Æ^{°á}»£c dùng rá»™ng rãi trong cá»™ng Ä'á»“ng Ä'á»f chá»% bá»†nh lý há⁰1p Ä'á»™ng má⁰¿ich vành làm cho máu không Ä'á⁰¿n nuôi tim Ä'á⁰Šy Ä'á»Š.

Ä•á»™ng má⁰¿ich vành là Ä'á»™ng má⁰¿ich nào, có chá»©c nÄfng gì?

Tim là má»™t bá»™ phá⁰-n có chá»©c nÄfng bÆ_im máu Ä'á⁰¿n nuôi các cÆ_i quan trọng cÆ_i thá»f. Sá»± làm viá»†c liên tá»†c, suá»‘t ngày Ä'êm nhÆ° vá⁰-y sá⁰½ cá⁰Šn má»™t |Æ^{°á}»£ng lá»›n nÄfng |Æ^{°á}»£ng. Ä•á»™ng má⁰¿ich vành là tên gá»•i cá»Ša các Ä'á»™ng má⁰¿ich dá⁰«n máu (chá⁰† dinh dÆ^{°á}»ng,nÄfng |Æ^{°á}»£ng) Ä'á⁰¿n nuôi tim Ä'á»f cho tim có thá»f hoàn thành chá»©c nÄfng cá»Ša nó.

Nguyên nhân cá»Ša bá»†nh Ä•M vành?

Há⁰Šu há⁰¿t các trÆ^{°á}»ng há»£p bá»†nh Ä'á»™ng má⁰¿ich vành là do xÆ_i vá»¯a Ä'á»™ng má⁰¿ich gây ra. Hiá»†n nay, khi nói Ä'á⁰¿n nguyên nhân cá»Ša bá»†nh lý Ä•M vành ngÆ^{°á}»i ta dùng Ä'á⁰¿n khái niá»†m yá⁰¿u tá»‘ nguy cÆ_i cá»Ša bá»†nh Ä•M vành.

Yá⁰¿u tá»‘ nguy cÆ_i cá»Ša bá»†nh Ä•M vành là nhá»ng yá⁰¿u tá»‘ nào?

Ä•ó là: tÄfng huyá⁰¿t áp, rá»‘i loá⁰¿n lipid máu (LDL cao, HDI thá⁰†p, Triglyceride cao). Hút thuá»‘c lá, Béo phì, Ä'ái tháo Ä'Æ^{°á}»ng, gia Ä'ình có ngÆ^{°á}»i bá»† bá»†nh Ä•M vành sá»›m, tuá»•i cao…

Tá»• lá»† bá»†nh má⁰¿ich vành á»Ÿ ngÆ^{°á}»i Ä'ái tháo Ä'Æ^{°á}»ng và ngÆ^{°á}»i bình thÆ^{°á}»ng có khác nhau không?

Má»™t nghiên cá»© cho thá⁰†y: so vá»›i ngÆ^{°á}»i bình thÆ^{°á}»ng, bá»†nh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ^{°á}»ng có nguy cÆ_i má⁰-c bá»†nh má⁰¿ich vành tÄfng gá⁰†p 2 - 4 lá⁰Šn. Bá»†nh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ^{°á}»ng có há⁰1p hay tá⁰-c Ä'á»™ng má⁰¿ich vành nhía»•u gá⁰†p 3 lá⁰Šn ngÆ^{°á}»i bình thÆ^{°á}»ng.

HÆj 75% bá»ñnh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng nhá°-p viá»ñn vì các biá°çn chá»©ng tim má°jch. Tá»•n thÆ°Æjng Ä'á»™ng má°jch nuôi tim (Ä'á»™ng má°jch vành) sá°½ gây thiá°çu máu cÆj tim, nhá»"i máu cÆj tim, suy tim, chá°çt Ä'á»™t ngá»™t. Ä'ía»•u này nói lên rá°±ng ngÆ°á»•i má°c bá»ñnh Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng dá»... bá»« nhá»"i máu cÆj tim hÆj nhá»ñng ngÆ°á»•i không má°c bá»ñnh Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng.

Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng có thá»f dá°«n Ä'á°çn nhá»ñng biá°çn chá»©ng tim má°jch nguy hiá»fm nào?

Nguy cÆj tá»- vong do nhá»"i máu cÆj tim á»Ỗ bá»ñnh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng cao giá°p 2-10 lá°ñn so vá»i ngÆ°á»•i bình thÆ°á»•ng. Có tá»i 50% bá»ñnh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng bá»« tá»- vong á»Ỗ lá°ñn nhá»"i máu cÆj tim Ä'á°su tiên. Theo Æ°á»c tính, có khoá°ng 30% bá»ñnh nhân vào viá»ñn vì nhá»"i máu cÆj tim má°c Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng, HÆj 75% bá»ñnh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng nhá°-p viá»ñn vì các biá°çn chá»©ng tim má°jch và há°p Ä'á»™ng má°jch vành diá»...n biá°çn âm thá°sm, bá»ñnh nhân không có cá°m giác Ä'au.

Nhá»ñng biá»fu hiá»ñn triá»ñn chá»©ng cá»sa bá»ñnh Ä'á»™ng má°jch vành á»Ỗ bá»ñnh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng.

Má»™t Ä'á°c Ä'ía»fm rá°ñt quan trá»•ng phá°li luôn luôn nhá°ñn má°jnh, Ä'ó là biá»fu hiá»ñn lâm sàng bá»ñnh má°jch vành á»Ỗ các bá»ñnh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng rá°ñt nghèo nàn. Rá°ñt nhiá»•u bá»ñnh nhân bá»« thiá°çu máu cÆj tim, thá°-m chí nhá»"i máu cÆj tim ná°ng mà không há»• biá°çt.

Chính vì lý do Ä'ó, nhá»ñng bá»ñnh nhân bá»« bá»ñnh Ä'•TÄ• phá°li thÆ°á»•ng xuyên Ä'i kiá»fm tra tim má°jch Ä'á»«nh ká»³ má»i có thá»f phát hiá»ñn sá»m các dá°ñu hiá»ñn cá»sa thiá°çu máu cá»c bá»™ cÆj tim.

Tuy nhiên, cÁ°ng có nhiá»•u bá»ñnh nhân có biá»fu hiá»ñn lâm sàng bá°±ng cÆj Ä'au thá°t ngá»±c (cÆj Ä'au thá°t sau xÆ°Æjng á»©c, Ä'au có cá°m giác nhÆ° bóp nghá°t tim, lan lên vai trái, cá°±m hoá°c cánh tay trái); hoá°c cá°m giác tá»©c ná°ng ngá»±c trái, há»"i há»™p Ä'ánh trá»ñng ngá»±c...

TrÆ°á»c tá°ñt cá°ng các dá°ñu hiá»ñn bá»ñt thÆ°á»•ng, dù là rá°ñt nhá»•, ngÆ°á»•i bá»ñnh cÁ°ng cá°ñn Ä'Æ°á»•c khám xét ká»¹ IÆ°á»jng vá»• tim má°jch

Bá»ñnh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng cá°ñn làm gì Ä'á»f há°jn chá°ç nguy cÆj.

Bá»ñnh nhân Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng có tá»% lá»ñ biá°çn chá»©ng tim má°jch cao hÆj ngÆ°á»•i bình thÆ°á»•ng và tiên IÆ°á»Æng bá»ñnh ná°ng hÆj. Vì vá°-y khi có bá»ñnh Ä'ái tháo Ä'Æ°á»•ng, cá°ñn kiá»fm tra thÆ°á»•ng xuyên các nguy cÆj tim má°jch.

Để phòng biến chứng tim mạch ở bệnh nhân tiểu đường, nên kiểm tra huyết áp định kỳ. Nếu huyết áp cao hơn 135/85 mmHg, cần điều trị bằng thuốc hạ huyết áp. Ngoài ra, cần kiểm tra đường huyết định kỳ, giữ cân nặng, ăn uống lành mạnh, tập thể dục thường xuyên. Nếu cần, nên dùng thuốc hạ đường huyết để kiểm soát đường huyết.

Còn để phòng biến chứng tim mạch ở bệnh nhân tiểu đường, cần kiểm tra nồng độ lipid máu định kỳ. Nếu có bất thường, cần điều trị bằng thuốc hạ lipid máu. Ngoài ra, cần kiểm tra nồng độ hemoglobin A1c định kỳ để đánh giá mức độ kiểm soát đường huyết.

Để kiểm soát đường huyết, nên kiểm tra đường huyết định kỳ. Nếu đường huyết cao, cần điều chỉnh liều lượng thuốc hạ đường huyết. Ngoài ra, cần ăn uống lành mạnh, tập thể dục thường xuyên. Nếu cần, nên dùng thuốc hạ đường huyết để kiểm soát đường huyết.